

Heftige synthese tussen romantiek en realiteit

Zeeland Nazomerfestival

Ruhe., muziektheater van Muziektheater Transparant. Kunstenfestivaldesarts en Zeeland Nazomerfestival. Geïnspireerd op het boek 'De SS'ers' (1967) Van Armando en Hans Sleutelaar. Regie: Josse de Pauw. In Van Riessen Houthalen te Goes t/m 8/9; inlichtingen : www.nazomerfestival.nl of 0900- 3300033. Tournee t/m 11-2-08 Inlichtingen : www.transparant.be.

Ergens midden in de immense loods, een voormalige houtopslag, staan dicht op elkaar zo'n tweehonderd rechte stoelen van ouderwetse snit. De opstelling is cirkelvormig, intiem. Scènograaf Herman Sorgloos heeft de stoelen zo gerangschikt dat het voelt alsof je, daar zittend, steun en warmte zoekt bij elkaar.

Dan, zonder noemenswaardig gerucht, krijgt de ambiance een andere dimensie. Een twaalfstal mannen is op zijn stoel gaan staan en begint Schubertliederen te zingen: 'Ruhe schönstes Glück der Erde.'

A capella en loepzuiver. Tot, bijna onmerkbaar, een dissonant klinkt: een vrouw neuriet een paar noten mee en, terwijl de zangers zwijgen, beklimt zij haar stoel om te vertellen hoe zij als jong meisje in een Duits lazaret terecht kwam en gewonde soldaten ging verplegen.

De vrouw beschouwt die periode nog altijd als de meest waardevolle in haar leven. Het contrast tussen haar stroef haperend gesproken verslagen en de welluidende puurheid van de samenhang is schrijnend. Alarmerend en verlokkelijk tegelijkertijd. Het is of Schuberts zo maagdelijk vertolkte verlangen naar harmonie in een vloeiende beweging het inzicht laat doorbreken hoe onmogelijk die hunkering is.

Door de combinatie van Schubert en uit het leven gegrepen verhalen, monologen van destijds tot de SS toegetreden vaderlanders, laat regisseur Josse de Pauw romantiek en realiteit een heftige synthese aangaan.

Schubert zingen op stoelen.

Schoonheid en onvolmaaktheid als iets onlosmakelijks. Iets dat kunst en leven verbindt tot een breder begrip van de ingewikkeldheid van ons bestaan. Hoezo die scherpe scheiding tussen goed en fout?!

In 'Ruhe' worden per voorstelling de Schubertliederen afgewisseld met twee monologen, gespeeld door Josse De Pauw, Tom Jansen, Dirk Roofthoof of Carly Wijs. In de voorstelling die ik zag, stak de kwetsbare en wat schuchtere vrouw van Carly Wijs, wrang af tegen de militant: ADHD'er Roofthoof die, een hoestbui onderdrukkend, zijn gehoor voorhoudt dat een soldaat nooit ziek is. Motto: altijd voorwaarts.

Het geraffineerde van 'Ruhe' is dat de zogenaamde wanklanken, die de acteurs vertolken, in feite echter zijn dan de serene liedcomposities. Dat de zangers van Collegium Vocale Gent, alledaagse kleding dragen, als ware hun optreden enkel een uitstapje uit hun werkdag, is een subtiele verdieping van datzelfde bedrieglijke beeld. In al zijn eenvoud is 'Ruhe' wonderschoon en veelzeggend. De voorstelling dwingt je naar binnen te kijken in plaats naar buiten te veroordelen.

Hanny Alkema